

“La caridad es don que da sentido a nuestra vida y gracias a este consideramos a quien se ve privado de lo necesario como un miembro de nuestra familia, amigo, hermano. Lo poco que tenemos, si lo compartimos con amor, no se acaba nunca, sino que se transforma en una reserva de vida y de felicidad”

(Mensaje del Papa Francisco para la Cuaresma 2021)

paraules del bisbe

TEMPS PER A CREURE

† Francesc, bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans:

La Quaresma és un temps oportú per a renovar la nostra fe en Déu. Cada setmana d'aquest temps litúrgic ens va convidant a reafirmar la nostra fe, fins que arribem a la nit de Pasqua i renovem junts les promeses que vam fer en el nostre baptisme i que ens van fer néixer a una vida nova.

Per a renovar la fe cal, en primer lloc, acollir-la amb més profunditat en el nostre cor. Per la fe acceptem com a paraula de veritat i de vida el que Déu ens ha revelat. Per això, la primera actitud ha de ser la d'escolta d'aquesta veritat, que mereix ser integrada en la nostra vida. Això es realitza no sols amb la nostra intel·ligència, sinó amb tot el nostre ésser, que necessita obrir-se a la novetat de Déu. No està reservat a uns pocs, sinó que correspon a tot el poble de Déu.

Ara bé, la veritat que acollim no consisteix en unes nocions abstractes, sinó que té un rostre. En el missatge per a la Quaresma, el Papa ens ha recordat que “aquesta Veritat és Crist mateix que, assumint plenament la nostra humanitat, es va fer Camí -exigent però obert a tots- que porta a la plenitud de la Vida”. Per això, acollir a Crist no pot ser només cosa de la nostra intel·ligència, sinó de tot el que som: el nostre pensar, el

nostre voler, el nostre desitjar. En el fons, si acollim a Crist com a Veritat i Vida és perquè l'estimem. Un conegut teòleg va dir que “creure és només estimar, i res pot ni ha de ser cregut si no és l'amor. Creure és estimar, estimar absolutament” (Hans urs von Balthasar). Quan en la nit de Pasqua diguem “sí, crec”, estarem dient que estimem a Jesús, que confiem en Ell i que, per això, acollim la seva paraula de vida. Per la fe, “l'home es confia lliurement i totalment a Déu” (Dei Verbum, 5).

En el missatge per a la Quaresma el Papa

ens parla del dejuni, que és una pràctica tradicional d'aquest temps, com un mitjà que ens ajudarà a créixer en l'amor a Déu, perquè en jejunar, comprenem que som criatures seves, que aconseguen la seva plenitud no quan satisfan unes necessitats físiques, sinó quan estimen i són estimades. Jejunar significa “alliberar la nostra existència de tot el que destorba”. Per això, no es tracta només de deixar de menjar, sinó de privar-nos de tot el que ens impedeix obrir les portes del nostre cor a Jesucrist, el Fill de Déu salvador. Potser seria convenient que dejunéssim de l'afany consumista, de la saturació d'informacions i de la dependència dels telèfons mòbils i les xarxes socials.

Hi ha un altre element que ens ajudarà a renovar la fe, que és el testimoniatge. Manifestar públicament que som cristians no és una conseqüència de la fe, sinó que està en la seva mateixa arrel. No hi ha veritable fe si no porta amb si el testimoniatge de l'alegria que inunda el nostre cor quan hem acollit a Déu. En aquest temps de gràcia que és la Quaresma podríem pensar davant qui podríem donar testimoniatge que som cristians i demanar al Senyor el coratge i la força necessaris per a manifestar, amb humilitat i autenticitat, que Jesús és el nostre Senyor.

la notícia

Balanç de l'activitat del Fons Diocesà de Solidaritat

La pandèmia ha provocat un descens molt fort de l'activitat econòmica, la qual cosa ha suposat un augment de la pobresa i de les necessitats en la nostra illa. Des del Bisbat, juntament amb Caritas Menorca, continuem compromesos amb el Fons Diocesà de Solidaritat, una eina d'acció solidària essencial per no deixar enrere ningú.

Respecte a les donacions, fins al 31 de gener les aportacions individuals o de sectors de l'Església han suposat un total de 63.157 euros, que es sumen als 100 mil euros que va aportar inicialment el Bisbat de Menorca. Pel que fa a les ajudes, des del mes de maig, moment en el que es va iniciar el Fons Solidari, fins al mes de gener s'han concedit un total de 167 ajudes

per fer front al pagament dels subministraments bàsics i del lloguer, que es tradueixen en una quantia de 61.631 euros. Per a continuar ajudant, necessitem la vostra col·laboració:

Si voleu fer una aportació econòmica al Fons Solidari hi ha diferents formes:

-Per compte bancari: **ES60 2100 0061 4402 0087 5568** (Entitat la Caixa).

-I també ho podeu fer des de la vostra app bancària, entrant a Bizum, accedint a l'apartat de “donacions” i introduint el codi **00580**.

Si necessiteu ajuda, o coneixeu a algú que en necessita, poseu-vos en contacte amb les oficines de Caritas Menorca o amb les parròquies.

Diumenge II de Quaresma

Lectura del llibre del Gènesi

22, 1-2.9a.10-13.15-18

En aquells dies, Déu, per posar a prova Abraham, el cridà: «Abraham, Abraham.» Ell respongué: «Aquí em teniu.» Déu li digué: «Pren Isahac, el teu fill únic, que tant estimes, vés-te'n al país de Moria i allà, dalt de la muntanya, que jo t'indicaré, sacrifica'l en holocaust.» Arribats a l'indret que Déu havia indicat a Abraham, hi aixecà l'altar, i agafà el ganivet per degollar el seu fill. Però l'àngel del Senyor el cridà des del cel: «Abraham, Abraham.» Ell li respongué: «Aquí em teniu.» L'àngel li digué: «Deixa estar l'infant, no li facis res. Ja veig que reverencies Déu, tu que no m'has refuat el teu fill únic.» Llavors Abraham alçà els ulls i va veure un moltó agafat per les banyes a una bardissa. Hi anà, el prengué i el sacrificà en holocaust en lloc del seu fill. L'àngel del Senyor tornà a cridar Abraham des del cel i li digué: «Escolta l'oracle del Senyor: 'Ja que has fet això de no refuar-me el teu fill únic, jur per mi mateix que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans d'arena de les platges de la mar; els teus descendents heretaran les ciutats dels seus enemics, i tots els nadius del país, per beneir-se, es valdran de la teva descendència, perquè has obeït allò que jo t'havia manat.'»

Salm responsorial 115

R: **Continuaré caminant entre els qui viuen a la presència del Senyor.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

8, 31b-34

Germans, si tenim Déu a favor nostre, ¿qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, ¿com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill? ¿Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? Es Déu qui els declara innocents. ¿Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

9,2-10

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els duqué tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant ells: els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món hauria pogut emblanquir-los així. Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. Llavors Pere diu a Jesús: «Rabí, que hi estam de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» No sabia què dir, d'esglaiats que estaven. Llavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol va sortir una veu: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escoltau-lo.» Immediatament, mirant al seu voltant, ja no van veure ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no contassin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. Ells retingueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de «ressuscitar d'entre els morts.»

Lectura del libro del Gènesis

22, 1-2. 9-13. 15-18

En aquellos días, Dios puso a prueba a Abrahán, llamándole: «¡Abrahán!» Él respondió: «Aquí estoy» Dios dijo: «Toma a tu hijo único, al que amas, a Isaac, y vete a la tierra de Moria y ofrécelo allí en holocausto en uno de los montes que yo te indicaré». Cuando llegaron al sitio que le había dicho Dios, Abrahán levantó allí el altar y apiló la leña. Entonces Abrahán alargó la mano y tomó el cuchillo para degollar a su hijo. Pero el ángel del Señor le gritó desde el cielo: «¡Abrahán, Abrahán!». Él contestó: «Aquí estoy». El ángel le ordenó: «No alargues la mano contra el muchacho ni le hagas nada. Ahora he comprobado que temas a Dios, porque no te has reservado a tu hijo, a tu único hijo». Abrahán levantó los ojos y vio un carnero enredado por los cuernos en la maleza. Se acercó, tomó el carnero y lo ofreció en holocausto en lugar de su hijo. El ángel del Señor llamó a Abrahán por segunda vez desde el cielo y le dijo: «Juro por mí mismo, oráculo del Señor: por haber hecho esto, por no haberle reservado tu hijo, tu hijo único, te colmaré de bendiciones y multiplicaré a tus descendientes como las estrellas del cielo y como la arena de la playa. Tus descendientes conquistarán las puertas de sus enemigos. Todos las naciones de la tierra se bendecirán con tu descendencia, porque has escuchado mi voz».

Salmo responsorial 115

R: **Caminaré en presencia del Señor en el país de la vida.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos

8, 31b-34

Hermanos: Si Dios está con nosotros, ¿quién estará contra nosotros? El que no se reservo a su propio Hijo, sino que lo entregó por todos nosotros, ¿cómo no nos dará todo con él? ¿Quién acusará a los elegidos de Dios? ¿Dios es el que justifica? ¿Quién condenará? ¿Acaso Cristo Jesús, que murió, más todavía, resucitó y está a la derecha de Dios, y que además intercede por nosotros?

Lectura del santo Evangelio según san Marcos

9,2-10

En aquel tiempo, Jesús tomó consigo a Pedro, a Santiago y a Juan, subió aparte con ellos solos a un monte alto, y se transfiguró delante de ellos. Sus vestidos se volvieron de un blanco deslumbrador, como no puede dejarlos ningún batanero del mundo. Se les aparecieron Elías y Moisés, conversando con Jesús. Entonces Pedro tomó la palabra y le dijo a Jesús: «Maestro, ¿qué bueno es que estemos aquí! Vamos a hacer tres tiendas, una para ti, otra para Moisés y otra para Elías». No sabía qué decir, pues estaban asustados. Se formó una nube que los cubrió, y salió una voz de la nube: «Este es mi Hijo, el amado; escuchadlo». De pronto, al mirar alrededor, no vieron a nadie más que a Jesús, solo con ellos. Cuando bajaban del monte, les ordenó que no contasen a nadie lo que habían visto hasta que el Hijo del hombre resucitara de entre los muertos». Esto se les quedó grabado, y discutían qué quería decir aquello de resucitar de entre los muertos».

el comentari

“Aquest és el meu Fill, el meu estimat”

Es Evangelis van ser escrits per fer arribar a nosaltres la Bona Nova de Jesús. Per açò, la pregunta per atracar-nos-hi a aquest relat d'avui no és “què va passar” o “què va fer Jesús”, sinó “què ens vol dir?”.

En l'evangeli de Marc, “Pere, Jaume i Joan” representen els deixebles que moltes vegades “no veuen les coses com Déu sinó com els homes”. Jesús els força a entrar en el punt de vista de Déu: “prengué Pere, Jaume i Joan, els duqué tots sols dalt d'una muntanya”. La “muntanya” representa l'àmbit de Déu. “A la muntanya”, els vestits de Jesús són enlluernadorament blancs. És una manera d'indicar que Jesús participa de la Vida mateixa de Déu. Allà se'ls fan presents dos personatges que també havien pujat a altres “muntanyes”: Moisès i Elies. Ara “conversen amb Jesús”, com en altre temps havien “conversat” amb Déu.

Però els tres deixebles encara no entenen res, interpreten malament aquella visió. Ells veuen Jesús amb Moisès i Elies. Pensen: Moisès va donar la Llei, Elies la va reinstaurar, i ara Jesús la imposarà definitivament. Tot gira al voltant de la Llei. Déu mateix, a través de la veu que ve del núvol, deixa clares les coses: “Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo”. Moisès i Elies desapareixen, “ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol”. Moisès i Elies eren provisionals, com ho era la Llei que van rebre i donar.

Però, ¿per què Jesús els diu que l'han de condemnar i matar i ressuscitar? Els tres deixebles queden sense entendre res de res, per a ells la mort és fracàs.

Només el fet concret de la mort-resurrecció de Jesús ens pot fer adonar que la vida no s'ha de valorar amb categories de poder, força, triomf o domini sobre els altres, sinó amb categories d'amor, donació i filiació: “Aquest és el meu Fill, el meu estimat”.

Vicent Labrés

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana

Dg.28, II de Quaresma: Gn 22, 1-2. 9a. 10-13. 15-18 Sal 115 / Rm 8, 31b-34 / Mc 9, 2-10.

DI. 1, Fèria: Dn 9, 4b-10 / Sal 78 / Lc 6, 36-38.

Dt. 2, Fèria: Is 1, 10. 16-20 / Sal 49 / Mt 23, 1-12.

Dc. 3, Fèria: Jr 18, 18-20 / Sal 30 / Mt 20, 17-28.

Dj. 4, Fèria: Jr 17, 5-10 / Sal 1 / Lc 16, 19-31.

Dv.5, Fèria: Gn 37, 3-4. 12-13a. 17b-28 / Sal 104 / Mt 21, 33-43.

Ds.6, Fèria: Mi 7, 14-15. 18-20 / Sal 102 / Lc 15, 1-3. 11-32.

Dg. 7, III de Quaresma: Ex 20, 1-17 7 Sal 18 / IC 1, 22-25 / Jo 2, 13-25.

pregar amb els salms

La naturalesa porta quietud sal 23 (22)

El Salm 23 (22) em posa en contacte amb la natura:

Em fa descansar en prats deliciosos, em mena al repòs vora l'aigua i allà em reanima. (vv. 2-3)

Depenem de la natura per la nostra supervivència física i també necessitem la natura perquè ens ensenyi el camí cap el cor, el camí de sortida de la presó del nostres pensaments. El contacte amb la natura ajuda a pregar.

Si escoltem el vent, el mar, els arbres, el ritme de cada cosa, sentirem el desig de comunió dins nostre.

Ben cert, tota la vida m'acompanyen la teva bondat i el teu amor. (v. 6)

Recordem que la naturalesa pot portar-nos a la quietud. Trobarem temps per deixar que cada cosa, amb el seu ritme, sostingui la melodiosa Paraula que dóna sentit a tot?

Gadi Bosch osc

Toni Barber

"Querida Amazonia"

La profecia de la contemplació

No som conscients del mal que podem fer al planeta i a nosaltres mateixos quan actuem de manera irresponsable, sense valorar l'impacte que pot tenir en el nostre àmbit natural tot el que feim. Adaptam el terreny i la natura als nostres capricis i no a la inversa. Si bé és cert que per fer el món més habitable, hem hagut de construir habitatges per protegir-nos de les inclemències del temps i d'altres, així com conrear els camps per alimentar-nos; no hem d'oblidar que tot ha de ser en la seva justa mesura, igual que quan volem apropiari-nos indegudament d'elements que val més que estiguin en el seu hàbitat, tant geogràfica com temporalment. Així, si una espècie animal o vegetal necessita unes condicions

per a sobreviure és millor que es trobin al seu lloc natural i no crear-ne d'artificials per a mantenir-les, i menys a cases particulars, haurien de ser patrimoni de tothom.

Si contemplam la natura des del nostre interior, la podem arribar a entendre i a respectar-la, perquè si la nostra visió és sols superficial o externa no empatitzem amb ella, i no veim que aparentment pot estar bé però interiorment pateix i emmalalteix per culpa del nostre atac sistemàtic al cor mateix de la nostra mare terra. Finalment patim les conseqüències de no observar els tocs d'atenció de la natura quan es rebel·la manifestant el seu poder en forma de caps de fibló, virus, terratrèmols i altres fenòmens atmosfèrics.

Secretariat Diocesà de Missions

l'entrevista a:

ISMAEL PELEGRÍ I PONS

Ismael Pelegrí i Pons és filòleg i membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME (Institut Menorquí d'Estudis), i acaba de publicar el llibre «Homenatge a Josep Salord i Farnés». Aprofitam l'ocasió per fer-li unes preguntes.

Ismael: Quin és el perfil de Josep Salord i Farnés?

-Josep Salord (1911-1970) va ser un sacerdot interessat, des de ben jove, per diferents àmbits de la cultura illenca i del marc general en què aquesta s'inseria. Bàsicament, va dedicar els seus esforços intel·lectuals a la historiografia (sobretot estudià aquelles dates que considerava fundacionals del poble de Menorca: el 17 de gener i el 9 de juliol), a la filologia (amb un interès especial per la literatura religiosa, culta i popular, centrada en la temàtica mariana, especialment en l'assumpció de la Mare de Déu, al voltant de l'anomenat «Sant Traspàs», un defensillo molt arrelat a l'illa) i, finalment, pel que fa a la litúrgia catòlica, va jugar un paper destacat a favor de la recuperació del català, en tant que llengua pròpia de Menorca, arran de les resolucions que el Concili Vaticà II promulgà a favor de l'ús dels anomenats vernacles en les misses, en una època en què el franquisme volia que l'escollida fos la castellana.

Què va aportar a la cultura i societat menorquina?

-La feina desenvolupada per Josep Salord va permetre mantenir vius durant els anys difícils de la dictadura els elements culturals, històrics i lingüístics que configuren la identitat del poble de Menorca, l'origen dels quals es remunta a la conquesta de 1287 i, per tant, a l'arribada de la llengua catalana i la religió catòlica a l'illa. Per dir-ho amb mots espriuans, va ser una de les persones que ens va salvar els mots, el nom de cada cosa, durant uns anys molt difícils per a la nostra cultura.

Podem dir que va ser una persona avançada en el temps?

-Més que una persona avançada al seu temps, crec que és millor dir que va ser qualcú molt conscient del moment en què vivia i d'allò que podia fer perquè no es trencàs el fil conductor de la llengua, la cultura i la història de Menorca iniciat set segles enrere.

Amb quin objectiu està escrit aquest llibre?

-El llibre recull les aportacions que diversos especialistes sobre la vida i obra de Josep Salord van presentar a la Jornada d'Estudi i d'Homenatge que l'IME va dedicar a Josep Salord el mes de juliol de 2018, amb una sèrie d'annexos que permeten de tenir, per primera vegada, una visió de conjunt de la tasca erudita i intel·lectual d'aquest menorquí il·lustre, amb la voluntat de situar-lo en el lloc que es mereix en la nostra historiografia cultural.

Toni Olives

Agenda

Jornada de pregària i formació dels catequistes

Dilluns 1 de març jornada de formació dels catequistes dirigida pel nostre bisbe Mons. Francesc Conesa, sota el títol "Directori per a la Catequesi, claus de lectura". Es durà a terme a l'església de Santa Maria de Ferreries de 10.30 a 13 h. Acte adaptat a les mesures sanitàries.

Festa de Jesús Natzarè

-A Ciutadella:

Divendres 5 de març celebració a la Parròquia de St. Francesc. A les 18.15 h. Via Crucis, a les 19.30 h. Missa i, a les 20 h. recital de cant religiós amb l'acompanyament de l'orgue. La imatge de Jesús Natzarè, estarà exposada durant tot el dia per a la veneració dels fidels

-A Maó:

Divendres 5 de març celebració a la Parròquia de St. Francesc. A les 19 h. meditació del Via Crucis i a les 20 h. celebració de l'Eucaristia. L'església estarà oberta a partir de les 9 h.

Jornada de Teologia

Jornada de formació on-line. Trobareu tots els materials i la conferència a l'apartat "FORMACIÓ" de la web del Bisbat de Menorca: bisbatdemenorca.org.

CONFER: Recés de Quaresma

Dissabte 6 de març recés de quaresma de la CONFER, a les 10.30 h, al Santuari de Maria Auxiliadora.

Notícies nostres

La Catequesi en temps de pandèmia

“No prengueu res per al camí: ni bastó, ni sarró, ni pa, ni diners, i no us endugueu dos vestits” (Lc 9,3). Aquest temps de pandèmia s'ha convertit per a la catequesi en un temps de purificació de molts costums adquirits i en un moment oportú per a descobrir l'essencialitat de la Paraula de Déu com a centre inspirador i motor de la catequesi. Durant els mesos de gener i febrer, a causa de la dificultat de realitzar les sessions presencials per mor de la pandèmia, **les diverses parròquies han cercat camins alternatius per ajudar a les nostres famílies de catequesi a avançar en aquest procés de coneixement i enamorament de Jesús.** Amb aquesta finalitat, els diferents

grups s'han servit d'un gran nombre de recursos: enviament de materials per internet, fer la catequesi connectats de forma *online*, trobades en grups reduïts o activitats semipresencials. Un denominador comú en totes les propostes ha estat la centralitat de l'Eucaristia com a moment fonamental per alimentar la nostra fe personalment i com a comunitat cristiana. En definitiva, podem dir que aquest desert que estem creuant ha provocat que descobrim l'essencialitat de l'acte catequètic i com Simó Pere dirigim la nostra mirada al Mestre i li diguem: “**Senyor, a qui aniríem? Tu tens paraules de vida eterna**” (Jn 6,68).

Vicent Lladrés

Secretariat de Catequesi i Iniciació Cristiana

Les germandats i confraries de Menorca celebren un Via Crucis

El diumenge passat es va celebrar la trobada anual de confraries i germandats de Setmana Santa de la nostra diòcesi. Enguany, degut a la situació

de pandèmia, el Via Crucis es va resar a l'interior de la parròquia de Santa Maria de Maó. Els fidels, des dels seus bancs, van poder contemplar el moviment i cada pas del cruciferari, que va ser presidit pel nostre bisbe. Monsenyor Francesc va demanar l'ajuda i col·laboració de les confraries i germandats “perquè aquesta Setmana Santa no passi desapercibuda i el seu missatge pugui arribar a moltes persones”, i va animar als confreres i devots a viure “amb prudència però amb creativitat els Misteris propis de la Setmana Santa”. Finalment, va demanar l'assistència de Maria, la mare de la pietat i la misericòrdia, perquè ens acompanyi en la nostra peregrinació cap a la Pasqua eterna.

Secretariat de Confraries i Pietat Popular

Bisbat de Menorca

Els Escoltes de Menorca (MSC)

realitzen una sembra d'arbres pel seu 50è aniversari

El cap de setmana passat, els Escoltes de Menorca (MSC) van dur a terme una sembra d'arbres a 5 municipis de l'illa: Ciutadella, Ferreries, Alaior, Maó i Es Castell. Diferents infants i joves membres del moviment escolta van participar en aquesta iniciativa mediambiental, que forma part dels actes que s'estan duent a terme aquest curs per a commemorar el seu 50è aniversari. Aquesta activitat ecoambiental va ser una gran mostra de l'essència i les arrels de l'escoltisme: la importància de cuidar i respectar el mediambient i els

espais naturals. En total, es van sembrar una trentena d'ullastres, alzines, garrovers, pollancre parera, freixes de fulla estreta, esterculia, til·ler de fulla petita i moreres. L'activitat va ser possible gràcies a la participació dels ajuntaments, les brigades de jardineria i de la col·laboració dels diferents agrupaments i membres dels Escoltes de Menorca.

Escoltes de Menorca (MSC)

Toni Pons

Galiep Caules